

Rechtbank eerste aanleg Hasselt, vonnis van 27 december 2011

Echtscheiding – Internationale bevoegdheid – Brussel IIbis Verordening – Artikel 3, 1, a), eerste gedachtestreepje – Bevoegdheid Belgische rechter – Toepasselijk recht – Artikel 55, §1, 1e WIPR – Belgisch recht van toepassing – Vereffening-verdeling huwelijksvermogen – Internationale bevoegdheid – Artikel 42, 2e WIPR – Bevoegdheid Belgische rechter – Toepasselijk recht – Artikelen 49 en 50 iuncto artikel 53, §1, 6e WIPR – Nederlands recht van toepassing

Divorce – Compétence internationale – Règlement Bruxelles IIbis – Article 3, 1, a), premier tiret – Compétence pour le juge belge – Droit applicable – Article 55, §1, 1e CDIP – Droit belge applicable – Dissolution-partage du régime matrimonial – Compétence internationale – Article 42, 2e CDIP – Compétence pour le juge belge – Droit applicable – Articles 49 et 50 iuncto article 53, §1, 6e CDIP – Droit hollandais applicable

De burgerlijke rechtbank van eerste aanleg, zitting houdende te Hasselt, zesde A Kamer, heeft het volgende vonnis uitgesproken:

X,

geboren te [...] (Nederland) op [...1954], zaakvoerder, wonende te [...],

Eiser op hoofdeis, verweerder op tegeneis, verschijnende in persoon,
bijgestaan door mr. S. Simons, advocaat te 3500 Hasselt,

tegen

Y,

geboren te [...] (Nederland) op [...1970], verkoopster, wonende te [...],

Verweester op hoofdeis, eiseres op tegeneis,
vertegenwoordigd door mr. C. Wagemans, advocaat te 3960 Bree,

Volgt het vonnis :

GELET OP:

- de inleidende dagvaarding tot echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk, d.d. 19.03.2010 van gerechtsdeurwaarder P. VAN ELST te NEERPELT;
- de beschikking gewezen met toepassing van art. 747 §1 Ger.W. op 29.06.2010;
- de beschikking gewezen met toepassing van art. 747 §2 Ger.W. op 09.05.2011;
- de stukken van beide partijen;

- de besluiten van beide partijen.

1. DE FEITEN EN DE VOORGAANDEN

De partijen zijn met elkaar in het huwelijk getreden op [...] 2000 in [...] (NEDERLAND).

Zij zijn gehuwd onder het stelsel van de scheiding van goederen naar Nederlands recht, volgens hun huwelijkscontract verleden ten overstaan van notaris M. J. L. SCHEPERS te [...] (NEDERLAND) op [...] 2000.

Uit hun huwelijk is één kind geboren, met name Z, geboren in [...België] op [...] 2002.

Voor eiser betrof het een tweede huwelijk; uit zijn eerste huwelijk zijn twee, thans meerderjarige kinderen geboren.

De laatste echtelijke woning was gelegen in [... België].

Eiser (°1954) heeft in NEDERLAND een aanzienlijk vermogen opgebouwd met de productie en verhandeling van bedden en matrassen, terwijl verweerster (°1970) tijdens haar huwelijk met hem nooit buitenshuis heeft gewerkt.

Op 24.02.2009 werd door huidige verweerster een verzoekschrift tot dringende en voorlopige maatregelen neergelegd ter griffie van het Vredegerecht van [...].

Nadien volgden nog een aantal verzoeningen tussen de echtgenoten. Over de juiste duur, de oprechtheid en de werkelijke betekenis van deze verzoeningen verschillen de echtgenoten blijkbaar van mening.

Op 19.03.2010 werd ten verzoeken van eiser een dagvaarding in echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk aan verweerster betekend.

Ook na de inleiding van de eis tot echtscheiding is er nog melding van een verzoening.

Tot op heden is tussen de echtgenoten slechts één gerechtelijke uitspraak geweest, met name de beschikking van 19.07.2011 van de Voorzitter van deze rechtbank, zetelend in kort geding (stuk nr. III,6 van partij X), waarbij bij wijze van voorlopige maatregelen tijdens de echtscheidingsprocedure aan de echtgenoten akte werd verleend van hun overeenkomst omtrent

1/ het secundair verblijf van Z bij haar vader tijdens de zomervakantie 2011 en vervolgens vanaf het eerste weekend van september 2011,

2/ de verbintenis van huidige eiser om aan huidige verweerster een som te betalen van 3.000 euro per maand in de maanden juli en augustus 2011 en 600 euro ten titel van tussenkomst in de kosten van de paarden exclusief de kosten van de pony van Z, en

3/ de verbintenis van huidige verweerster om huidige eiser per SMS op de hoogte te houden van de privé-rijlessen van Z.

2. HET VOORWERP VAN DE VORDERINGEN.

Eiser vordert de uitspraak van de echtscheiding tussen de partijen op grond van art. 229 §3 B.W., en het horen bevelen van de vereffening en verdeling van het tussen de partijen bestaande huwelijksvermogensstelsel.

Eiser vordert tevens de verwijzing van beide partijen in de gerechtskosten, ieder voor de helft, en het omslagen tussen hen van de wederzijdse rechtsplegingsvergoedingen.

In haar besluiten, neergelegd ter griffie op 30.12.2010, stelt verweerster op hoofdeis een tegeneis in, die zij herneemt in haar synthesebesluiten, neergelegd ter griffie op 30.09.2011.

Eiseres op tegeneis vordert dat de rechtbank voor recht zou zeggen dat de notaris, die wordt belast met de vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel der partijen, de werkzaamheden dient te doen volgens Nederlands recht.

Eiseres op tegeneis leidt tevens een vordering in tot toekenning van een onderhoudsuitkering na echtscheiding.

In hoofdorde vordert zij de homologatie door de rechtbank van de overeenkomst tussen de echtgenoten d.d. 04.04.2008, in die zin dat verweerder op tegeneis gehouden is tot levenslange betaling aan haar van een onderhoudsuitkering na echtscheiding van 6.000 euro per maand, jaarlijks in januari aan te passen aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

In ondergeschikte orde, zo de rechtbank weigert om de overeenkomst d.d. 04.04.2008 te homologeren, vordert eiseres op tegeneis dat voor recht gezegd wordt dat deze overeenkomst ontbonden is voor beide partijen en dat verweerder veroordeeld wordt tot betaling aan haar van een onderhoudsbijdrage van 10.000 euro per maand, jaarlijks in januari aan te passen aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Zij vordert de aanstelling van een deskundige om de inkomsten en het vermogen van verweerder te onderzoeken, en de veroordeling van verweerder tot het betalen van het voorschot op de staat van kosten en erelonen van deze deskundige.

In afwachting van de begroting van de definitieve onderhoudsuitkering na echtscheiding, vordert eiseres in die hypothese de toekenning van een provisionele onderhoudsuitkering na echtscheiding van 6.000 euro per maand, jaarlijks in januari aan te passen aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Eiseres op tegeneis vordert tevens de veroordeling van verweerder op tegeneis tot de gerechtskosten, die zij aan haar zijde begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.320 euro.

3. DE EIS TOT ECHTSCHIEDING.

De internationale rechtsmacht van de Belgische rechtbanken en de intern territoriale van de rechtbank van hasselt – Het toepasselijke recht.

De partijen zijn met elkaar gehuwd in [...] (NEDERLAND) op 12.12.2000.

Beiden hebben de Nederlandse nationaliteit.

De laatste echtelijke woonplaats was gelegen in O[...], waar eiser ook nog woonde op het ogenblik van de inleiding van de echtscheidingsvordering.

Verweester woonde op dat ogenblik in L[...].

De Belgische rechtbanken genieten internationale rechtsmacht om van de echtscheidingsvorderingen kennis te nemen met toepassing van art. 3, 1, a), eerste gedachtenstreepje van de Verordening (EG) nr. 2201/2003 van de Raad van 27.11.2003 betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid, en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1347/2000 (afgekort als BRUSSEL IIbis-Vo).

Intern kan de rechtbank van eerste aanleg te HASSELT zich territoriaal bevoegd verklaren overeenkomstig art. 628, 1e Ger.W.

Het Belgische recht kan worden toegepast op grond van art. 55 §1, 1e W. IPR.

De ontvankelijkheid en de gegrondheid van de eis.

De eis tot echtscheiding is gestoeld op artikel 229 §3 B.W. en hij is ontvankelijk.

Eiser voert aan dat het huwelijk der partijen onherstelbaar ontwricht is, nu zij sedert 17.09.2007 onafgebroken feitelijk gescheiden van elkaar leven.

Op grond van het geheel der door eiser bijgebrachte stukken, meer bepaald de attesten van woonst met historiek op naam van beide echtgenoten, staat vast dat verweester met ingang van voormelde datum ingeschreven werd op een ander adres dan dit van de echtelijke woning, waar eiser tot op heden gedomicilieerd is.

Dit betekent echter niet dat de echtgenoten sedert 17.09.2007 niet meer met elkaar hebben samengewoond, nu vaststaat dat er nog na die datum herhaaldelijke toenaderingen, gezamenlijke reizen en perioden van samenleving als man en vrouw tussen hen zijn geweest.

Ondermeer uit een schrijven van de raadsman van eiser d.d. 30.03.2010 aan de griffie van het Vredegerecht van N[...] (stuk nr. 1 bijkomend dossier van partij Y) blijkt dat er zelfs toen nog, na de inleiding van de eis tot echtscheiding, een verzoening tussen de echtgenoten heeft plaatsgevonden.

Wél staat vast dat op het ogenblik van de verschijning van de partijen voor de rechtbank ter terechtzitting van 15.11.2011 er meer dan één jaar verstreken was sedert de inleiding van de eis tot echtscheiding en dat het onmogelijk blijkt te zijn om de echtgenoten nu nog met elkaar te verzoenen, zodat er dient aanvaard te worden dat hun huwelijk thans wel degelijk onherstelbaar ontwricht is, hetgeen ook verweerster op dit ogenblik niet meer lijkt te ontkennen.

Aangezien aldus voldaan is aan de toepassingsvoorwaarden van art. 229 §3 B.W., kan de echtscheidingsvordering gegrond worden verklaard.

4. DE EIS TOT VEREFFENING EN VERDELING VAN HET HUWELIJSSTELSEL.

De internationale rechtsmacht van de Belgische rechtbanken en de intern territoriale van de rechtbank van hasselt – Het toepasselijke recht.

Om van de eis tot vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel kennis te nemen genieten de Belgische rechtbanken internationale rechtsmacht met toepassing van art. 42, 2e W. IPR, en is de rechtbank van eerste aanleg van HASSELT intern territoriaal bevoegd op grond van art. 624,1e Ger.W.

Voor de beoordeling van de eis tot het bevelen van de vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel, dat door de echtscheiding zal ontbonden worden, dient overeenkomstig art. 49-50 W.IPR. het Nederlandse recht te worden toegepast.

De echtgenoten zijn het erover eens dat het Nederlandse recht ingevolge uitdrukkelijke rechtskeuze in hun huwelijkscontract van 04.12.2000 hun huwelijksvermogen beheerst.

Aldus bepaalt het Nederlandse recht ondermeer de ontbinding en de vereffening van het huwelijksvermogensstelsel (art. 53 §1, 6e W.IPR).

De ontvankelijkheid en de gegrondheid van de eis.

De vordering van eiser strekt tot het horen bevelen van de vereffening en verdeling van het conventionele huwelijksstelsel van scheiding van goederen, dat tussen de partijen bestaat en dat door de totstandkoming van de echtscheiding tussen hen zal ontbonden zijn.

Deze eis is ontvankelijk en gegrond.

Ook naar Nederlands recht heeft de totstandkoming van de echtscheiding de ontbinding van het huwelijksvermogensstelsel tot gevolg, dat aldus zal dienen vereffend en verdeeld te worden.

Ook de tegeneis van verweerster, die ertoe strekt te horen zeggen voor recht dat de werkzaamheden van vereffening en verdeling volgens Nederlands recht dienen te gebeuren, is ontvankelijk en gegrond (art. 53 §1, 6e W.IPR vermeldt ook de regels van de verdeling).

De rechtbank acht het aangewezen om notaris J. CLOET met standplaats te PEER de opdracht te verlenen om over te gaan tot de werkzaamheden van vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel der partijen, dit met toepassing van het Nederlandse recht.

5. DE TEGENEIS TOT UITKERING NA ECHTSCHIEDING.

De internationale rechtsmacht van de Belgische rechtbanken en de intern territoriale van de rechtbank van hasselt – Het toepasselijke recht.

De internationale rechtsmacht van de Belgische rechtbanken kan worden weerhouden op grond van art. 3 van de Verordening (EG) nr. 4/2009 betreffende de bevoegdheid, het toepasselijke recht, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de samenwerking op het gebied van onderhoudsverplichtingen (Pb.L., 10.01.2009), in werking getreden op 18.06.2011, afgekort als de Europese Alimentatieverordening.

Intern is de rechtbank te HASSELT territoriaal bevoegd op grond van art. 624, 1e Ger.W.

De partijen zijn het niet eens over het terzake toepasselijke recht.

Volgens eiseres op tegeneis dient het Nederlandse recht te worden toegepast ter beoordeling van haar vordering tot onderhoudsuitkering na echtscheiding, volgens verweerder op tegeneis is dit het Belgische recht.

Deze discussie tussen de partijen dient beoordeeld te worden op basis van de Europese Alimentatieverordening nr. 4/2009, die van onmiddellijke toepassing is op de hangende vorderingen (art. 75-76) (zie hierover: BAMBUST, I., “*Le règlement européen 4/2009 en matière d'obligations alimentaires*”, JT., 2009, (p. 381), p. 383).

De Europese Alimentatieverordening wijt slechts één artikel aan het toepasselijke recht, met name art. 15, waarin gesteld wordt dat het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen wordt bepaald overeenkomstig het Haagse Protocol van 23.11.2007 inzake het recht dat van toepassing is op onderhoudsverplichtingen in de lidstaten die door het protocol gehouden zijn, geratificeerd door de Europese Unie op 08.04.2010 (hierna genoemd het Haagse Protocol).

Krachtens art. 3 van het Haagse Protocol dient inzake onderhoudsverplichtingen aangeknoopt te worden bij de wet van de Staat van de gewone verblijfplaats van de onderhoudsgerechtigde.

Voor de onderhoudsverplichtingen tussen ex-echtgenoten wordt op deze algemene regel enkel een uitzondering voorzien in art. 5 van het Haagse Protocol, met name dat art. 3 niet van toepassing is indien één der partijen zich hiertegen verzet en indien het recht van een andere Staat, meer bepaald (“en particulier”) van de Staat van de laatste gemeenschappelijke

gewone verblijfplaats, een nauwere band met het huwelijk vertoont, in welk geval het recht van die laatste Staat van toepassing is.

Deze uitzonderingsbepaling is *in casu* niet toepasselijk, aangezien de echtgenoten zelfs voor hun huwelijk reeds geruime tijd in BELGIE woonden, verweerder onafgebroken vanaf 1992 en eiseres vanaf 1994 -met een korte periode van terugkeer naar NEDERLAND tussen einde 1996 en einde 2000-.

Met toepassing van art. 3 van het Haagse Protocol dient derhalve aan de Belgische wet te worden aangeknoopt.

Overeenkomstig art. 11 van het Haagse Protocol bepaalt de toepasselijke wet ondermeer:

- of, in welke mate en aan wie de onderhoudsgerechtigde onderhoudsgeld kan vragen
- in welke mate de onderhoudsgelden retroactief kunnen gevorderd worden -de wijze van begroting van het bedrag van onderhoudsgeld en de indexatie -wie bevoegd is om een vordering in rechte in te leiden, onder voorbehoud van de vragen omtrent de procedurale bekwaamheid en de vertegenwoordiging in rechte
- de verjaring of de termijnen voor het inleiden van een vordering -de omvang van de verplichtingen van de onderhoudsplichtige, indien de overheid bedragen terugvordert door haar uitgekeerd aan de onderhoudsgerechtigde ten titel van onderhoudsgeld.

Het gebruik van de term ondermeer (“notamment”) in de tekst van art. 11 van het Haagse Protocol wijst erop dat deze opsomming niet limitatief is.

De ontvankelijkheid en de gegrondheid van de tegeneis.

1. De vordering van eiseres op tegeneis is tweeledig.
2. Vooreerst stelt zich de vraag naar de rechtsgeldigheid van de overeenkomst tussen de partijen van 04.04.2008 (stuk nr. 111,1 van partij X).

In hoofdde vordert eiseres op tegeneis immers de homologatie van deze overeenkomst, waarvan de inhoud letterlijk als volgt luidt:

“Overeenkomst

ondergetekende:

mw. Y [...], geboren te [...] (Nederland) op [...] 1970, wonende te [... België].

Dhr. X [...], geboren te [...] (Nederland) op [...] 1954, wonende te [... België].

Komen hetvolgende overeen:

- *X betaald een leefgeld van 72.000 euro, = netto/jaarlijks, ook in geval na eventuele scheiding, in hoofde van Y.*

In principe zal dit levenslang geschieden tenzij Y (hier is het woord 'officieer doorgehaald en de doorhaling is geparafeerd) gaat samenwonen of hertrouwen.

in dit laatst genoemde geval zal X voor dochter Z een allimentatie gaan betalen van 1500, = euro netto per maand.

- *Diks stort maandelijks 1000,= op een spaarrekening ten name van dochter Z.*
- *Maandelijks zal Y 4 schilderijen schilderen met het oog op reproductie aan X (conform kwaliteit van eerder leveringen). Y zal 40% van een eventuele verkoop-winst op deze reproducties ontvangen.*
- *De jaarlijkse verrekenverplichtingen uit de huwelijkse voorwaarden zijn hierdoor vervallen.*

Aldus overeengekomen op 04 april 2008 te Limburg België.”

Volgen de namen en handtekeningen van beide partijen.

De vordering van eiseres tot homologatie van deze overeenkomst is ontvankelijk doch ongegrond.

Deze overeenkomst is tot stand gekomen alvorens een echtscheidingsprocedure tussen de echtgenoten werd ingeleid.

Het betreft geen overeenkomst in het kader van een echtscheiding door onderlinge toestemming.

Bijgevolg heeft zij een ongeoorloofde oorzaak nu zij niet anders kan worden uitgelegd dan dat zij strekt tot het behoud van het huwelijk of tot het bekomen van de echtscheiding, hetgeen in strijd is met de openbare orde (zie hierover uitgebreid: SWENNEN, F., 'Over alimentatieovereenkomsten en echtscheiding (en ook een beetje over Odysseus)', T.P.R., 2008, 1287- 1343).

De samenlezing van art. 301 §1 B.W. (“Onverminderd art. 1257 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de echtgenoten op elk ogenblik overeenkomen omtrent de eventuele uitkering tot levensonderhoud, het bedrag ervan en de nadere regels volgens welke het overeengekomen bedrag zal kunnen worden herzien”) en art. 301 §9 B.W. (“De echtgenoten kunnen voor de ontbinding van het huwelijk geen afstand doen van de rechten op een uitkering tot levensonderhoud. Zij mogen in de loop van de procedure evenwel tot een vergelijk komen over het bedrag van die uitkering, met inachtneming van de in art. 1257 van het Gerechtelijk Wetboek gestelde voorwaarden”) (onderlijningen door de rechtbank) toont aan dat de wetgever met de invoering van het nieuwe echtscheidingsrecht in 2007 niet heeft willen tornen aan de heersende restrictieve opvatting in verband met de geldigheid van alimentatieovereenkomsten tussen echtgenoten.

Overeenkomsten gesloten voor het huwelijk en overeenkomsten gesloten tijdens het huwelijk alvorens een echtscheidingsprocedure is aangevat, zijn ongeldig (WAUTELET, P., *'Grensoverschrijdende alimentatieovereenkomsten tussen echtgenoten: tussen zekerheid en illusie'*, T.E.P., 2010, nr. 3, (p. 177), p. 179-180).

3. Het komt derhalve aan de rechtbank toe om de eventuele onderhoudsuitkering voor eiseres te begroten aan de hand van de wettelijke bepalingen (art. 301 B.W.), hetgeen door haar in ondergeschikte orde wordt gevorderd.

Eiseres vordert de toekenning van een onderhoudsbijdrage van 10.000 euro per maand, jaarlijks in januari aan te passen aan het indexcijfer der consumptieprijsen.

Meer ondergeschikt vordert zij de aanstelling van een deskundige om de inkomsten en het vermogen van verweerder te onderzoeken, en in afwachting van de resultaten hiervan en van de begroting van de definitieve onderhoudsuitkering na echtscheiding, vordert eiseres de toekenning van een provisionele onderhoudsuitkering na echtscheiding van 6.000 euro per maand, eveneens jaarlijks in januari aan te passen aan het indexcijfer der consumptieprijsen.

Verweerder vordert de herleiding van deze eis.

Hij biedt aan om aan eiseres een maandelijks onderhoudsuitkering na echtscheiding te betalen van 2.500 euro, in de tijd te beperken tot een periode van drie jaar na de totstandkoming van de echtscheiding.

Uiterst ondergeschikt vordert verweerder alleszins de beperking van de onderhoudsuitkering in de tijd tot een periode gelijk aan de duur van het huwelijk tussen de partijen.

4. Dit onderdeel van de tegenvordering is ontvankelijk.

Krachtens art. 301 §2, lid 1 B.W. kan de rechtbank in het vonnis dat de echtscheiding uitspreekt of bij een latere beslissing, op verzoek van de behoeftige echtgenoot een uitkering tot levensonderhoud toestaan ten laste van de andere echtgenoot.

In deze context (-namelijk het bepalen van de gerechtigde op een onderhoudsuitkering na echtscheiding-) duidt het begrip 'behoefstig' op de economisch zwakste ex-echtgenoot, die principieel onderhoudsgerechtigd is lastens de economisch sterkste, en niet op het begrip zoals dit in het gemeen onderhoudsrecht is gekend (MARTENS, I., *"De onderhoudsuitkering na echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting"*, in: De hervorming van het echtscheidingsrecht, SENAËVE, P., SWENNEN, F. en VERSCHELDEN, G. (ed), INTERSENTIA, 2008, p. 60-61, nr. 76; SWENNEN, F. en APS, F., *"De echtscheidingswet 2007"*, R.W., 2007-2008, 569, nr. 57).

Gezien het actuele onmiskenbare onevenwicht in de inkomsten van eiseres en verweerder in het nadeel van eiseres, is zij van beiden diegene die principieel gerechtigd is op de toekenning van een onderhoudsuitkering na echtscheiding.

5. De rechtbank kan het verzoek om een uitkering weigeren indien de verweerder bewijst dat de verzoeker een zware fout heeft begaan die de voortzetting van de samenleving onmogelijk heeft gemaakt (art. 301 §2, lid 2 B.W.).

Er dient aangenomen te worden, in het licht van het gelijkheidsbeginsel, dat elke zware fout die aan de oorsprong ligt van de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk -zij het dat deze ofwel de voortzetting van de samenleving ofwel de hervatting ervan onmogelijk heeft gemaakt (terwijl daarop nog een kans was)- in aanmerking moet kunnen komen als uitsluitingsgrond (MARTENS, I., ox, Ac., p. 63-64, nr. 81, met verwijzing naar het vroegere art. 306 B.W.).

De bewijslast van deze zware fout valt ten laste van de verweerder inzake de onderhoudsuitkering na echtscheiding.

Verweerder haalt in zijn besluiten zijdelings aan dat eiseres zou samenwonen met een andere man, een zekere 'R', doch hij beroept zich niet op deze bewering om een exceptie van zware fout tegen te werpen vermits hij aanbiedt om aan eiseres een onderhoudsuitkering na echtscheiding te betalen van 2.500 euro per maand gedurende een periode van drie jaar. Het is dan ook louter volledigheidshalve dat de rechtbank vaststelt dat van de beweerde overspelige verhouding van eiseres geen afdoend bewijs voorligt, en dus ook niet van een eventuele zware fout van haar in oorzakelijk verband tot de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk in de zin van art. 301 §2, lid 2 B.W.

6. Vervolgens legt de rechtbank het bedrag van de onderhoudsuitkering vast die ten minste de staat van behoefte van de uitkeringsgerechtigde moet dekken (art. 301 §3, lid 1 B.W.).

Ten aanzien van eiseres op tegeneis benadrukt de rechtbank dat de wetgever dus duidelijk is afgestapt van het principe van de gelijkwaardige levensstandaard als tijdens het echtelijk samenleven, als criterium voor de begroting van de onderhoudsuitkering na echtscheiding.

In de context van art. 301 §3, lid 1 B.W. had de wetgever, in tegenstelling tot in art. 301 §2, lid 1 B.W., wél een strikte interpretatie van de notie 'staat van behoefte' voor ogen conform het gemeen onderhoudsrecht.

Het begrip 'ten minste' duidt niettemin aan dat de wetgever met het gemeenrechtelijk behoeftigheids criterium enkel een absolute minimumgrens heeft willen aangeven die in geen geval verlaagd mag worden, maar dat wél méér dan het strikt noodzakelijke kan worden toegekend, dit in functie van de criteria die worden opgesomd in art. 301 §3, lid 2 B.W. (MARTENS, I., o.c., p. 75 e.v., nr. 98 e.v.).

Er kan door de rechtbank een hogere onderhoudsuitkering worden toegekend dan die nodig is om de gemeenrechtelijke behoeftigheids grens in hoofde van de onderhoudsgerechtigde te dekken, indien laatstgenoemde na de echtscheiding een aanzienlijke terugval kent van de economische situatie b.v. ingevolge het feit dat hij of zij het eigen verdienvermogen tijdens het huwelijk niet (of slechts beperkt) heeft geoptimaliseerd ingevolge het werk dat in het eigen gezin werd gepresteerd.

Om die terugval te waarderen, baseert de rechter zich met name op de duur van het huwelijk, de leeftijd van partijen, hun gedrag tijdens het huwelijk inzake de organisatie van hun noden en het ten laste nemen van de kinderen tijdens het samenleven of daarna (art. 301 §3, lid 2 B.W.).

Het Hof van Cassatie aanvaardt thans dat bij de bepaling van het bedrag van de uitkering zowel rekening wordt gehouden met de aanzienlijke terugval als gevolg van keuzes tijdens het samenleven als met de aanzienlijke terugval die door de echtscheiding wordt veroorzaakt, waarbij rekening mag worden gehouden met de levensstandaard die tijdens het huwelijk werd gevoerd (Cass., 12.10.2009, *Act. dr. Fam.*, 2009, afl. 10, 199, noot VAN GYSEL, A.).

De rechtbank is van oordeel dat deze rechtspraak van het Hof van Cassatie niet tot gevolg mag hebben dat de huwelijkse levensstandaard opnieuw (als voor de Wet van 27.04.2007) gehanteerd dient te worden als referentiestandaard voor de begroting van de uitkering na echtscheiding, doch slechts als één van de beoordelingselementen te beschouwen is die in ogenschouw kunnen genomen worden bij de begroting om een te aanzienlijke economische terugval te vermijden, althans tijdens een in de tijd beperkte overgangperiode (ALOFS, E. en MORTELMANS, A., *“Het belang van de fout in het alimentatierecht na echtscheiding: een rechtshistorische en rechtsvergelijkende studie van België, Nederland, Frankrijk en Engeland”*, T.P.R., 2010, (p. 383), p. 429, nr. 59).

Indien de verweerder aantoont dat de staat van behoefte van de verzoekende partij het gevolg is van een eenzijdig door deze laatste genomen beslissing en zonder dat de noden van de familie deze keuze gerechtvaardigd hebben, kan hij worden ontheven van het betalen van de uitkering of slechts verplicht worden tot het betalen van een verminderde uitkering (art. 301 §5 B.W.).

De nieuwe wet heeft niets gewijzigd aan de vroegere regel dat bij de begroting van de uitkering na echtscheiding niet alleen rekening wordt gehouden met de inkomsten van de echtgenoten doch ook met hun mogelijkheden (art. 301 §3, lid 2 B.W.), noch aan de vroegere regel dat de onderhoudsuitkering niet hoger mag liggen dan een derde van het netto-inkomen van de uitkeringsplichtige echtgenoot na aftrek van zijn fiscale en sociale lasten (art. 301 §3, lid 3 B.W.).

Met de wettelijke limitering in de tijd van de onderhoudsuitkering na echtscheiding wenste de wetgever de onderhoudsgerechtigde te stimuleren om na verloop van tijd economisch zelfredzaam te worden (MARTENS, I., o.c., p. 81, nr. 102).

7. Bij de beoordeling van de vordering van eiseres op tegeneis dient voor ogen gehouden te worden dat de juridisch relevante periode wat betreft deze vordering ten vroegste een aanvang zal nemen binnen méér dan één maand na de uitspraak van huidig vonnis, met name vanaf het ogenblik waarop huidig echtscheidingsvonnis kracht van gewijsde zal verworven hebben.

Op de vraag van eiseres om een deskundig onderzoek te bevelen omtrent de financiële en vermogenstoestand van verweerder wordt niet ingegaan, aangezien de rechtbank van oordeel is de vordering van eiseres te kunnen beoordelen op grond van de thans door de partijen overgelegde stavingsstukken.

De volgende concrete gegevens zijn relevant:

- Eiseres, die geboren is in 1970, heeft geen specifieke opleiding genoten.

Volgens de vermelding op de stukken van de dienst bevolking heeft zij als beroep 'verkoopster'.

Tijdens haar huwelijk met verweerder heeft zij nooit gewerkt in de klassieke betekenis van het woord.

Tijdens dit huwelijk heeft eiseres zich hoofdzakelijk bezig gehouden met de organisatie van het huishouden, de opvoeding van de dochter Z, de verschillende woningen van verweerder -ook in het buitenland-, het sociale leven rond de drukke carrière van verweerder, etc...

Zij ontkent niet dat zij van eiser in 2007 de woning kreeg in L[...], en dat zij deze woning in 2010 heeft verkocht en een nieuwe woning heeft aangekocht in N[...], waar zij sedert 26.07.2010 ook officieel gedomicilieerd is.

Eiseres stelt dat zij geen andere inkomsten heeft (-en ook niet kan hebben-) dan de onderhoudsgelden die verweerder haar tot op heden met een wisselende regelmaat vrijwillig betaalt, en zij maakt evenmin melding van andere patrimoniale activa dan haar huis in N(...) waarop blijkbaar nog een lening rust.

- Verweerder, geboren in 1954, is een bekende Nederlandse ondernemer, die samen met zijn broer fortuin heeft gemaakt in de sector van matrassen en bedden (stukken nrs. 2 en 4 van partij Y).

Zijn vermogen is gespreid over tal van vennootschappen, en hij bezit belangrijke onroerende goederen (eiseres spreekt van 'domeinen') ondermeer in SCHOTLAND en ZUID-AFRIKA.

Verweerder geeft niet aan wat zijn jaarlijkse inkomsten bedragen uit bezoldigingen, dividenden, etc....doch het is niettemin duidelijk dat hij bij machte is om een zeer rijkelijk leven te leiden en een bijzonder hoge levensstandaard aan te houden, hetgeen hij trouwens ook niet betwist.

Het kan op grond van de uiterlijke tekens van welstand in hoofde van het echtpaar niet betwijfeld worden dat verweerder zeer bemiddeld is.

- De levensstandaard die de partijen tijdens hun huwelijk voerden was riant (stukken nrs. 1, 9, 10, 11, 13, 17 van partij Y).

Zij leefden in een wereld van privé-vliegtuigen, dure jachtpartijen, veelvuldige luxueuze buitenlandse reizen, dure winkels en restaurants, dure wagens, kostbare juwelen, etc...

Verweerder betwist niet dat hij het maandelijks bedrag van 6.000 euro, waarvan melding in de overeenkomst van 04.04.2008, gedurende jaren ter beschikking van zijn echtgenote heeft gesteld met het oog op haar persoonlijk onderhoud, het voeren van haar huishouding en het voldoen van de kosten van Z.

Gelet op dit alles is de rechtbank van oordeel dat bij de begroting van de onderhoudsuitkering na echtscheiding voor eiseres wel degelijk rekening dient te worden

gehouden met de hoge levensstandaard die de echtelieden steeds hebben gevoerd, zij het niet in de mate zoals door eiseres wordt voorgehouden en gewenst.

Hetgeen eiseres zou wensen is blijkbaar dat zij een identieke levensstandaard zou kunnen blijven voeren na de echtscheiding als tijdens haar huwelijk met verweerder, inclusief het maken van vele dure en verre reizen per jaar, het aanhouden van huis- en tuinpersoneel, het shoppen in luxueuze boetieks, etc....

Zo ver strekt de solidariteit tussen voormalige echtgenoten zich echter naar de wil van de wetgever niet (meer) uit.

Indien de rechtbank zou ingaan op de vordering van eiseres tot toekenning van een uitkering na echtscheiding van 10.000 euro per maand, zou dit een terugkeer zonder meer betekenen naar de wetgeving die van toepassing was voor de inwerkingtreding van de wet van 27.04.2007, en waarvan de wetgever duidelijk afstand heeft willen nemen.

De rechtbank vindt wél, voornamelijk gelet op de luxe die verweerder steeds blijkbaar zonder reserves aan zijn echtgenote heeft gegeven, dat verweerder gedurende een in de tijd beperkte periode dient in te staan voor een gedeeltelijke compensatie voor de aanzienlijke terugval in haar financiële toestand die eiseres na de echtscheiding zal ondergaan.

Bij het vastleggen van de mate waarin verweerder deze terugval deels dient te compenseren houdt de rechtbank ook rekening met tal van andere factoren, als daar zijn het feit van de beperkte duur van het huwelijk (slechts een tiental jaren), de beperkte kinderlast die op eiseres rust, de jonge leeftijd van eiseres, etc

Eiseres is op dit ogenblik (slechts) 41 jaar, en niettemin deinst zij er niet voor terug om te poneren dat haar kansen op de arbeidsmarkt ingevolge haar leeftijd zonet onbestaande dan toch zeer beperkt zijn!

Nu eiseres van geen medische klachten melding maakt dient van haar verwacht te worden dat zij alle nodige inspanningen levert om (opnieuw) een gepaste job te vinden, hetgeen zeker mogelijk moet zijn mits voldoende gemotiveerde inzet.

Tegen het zonlicht in ontkent eiseres dat er in onze samenleving, ook voor mensen zonder specifiek diploma, voldoende gepast werk voorhanden is op voorwaarde dat zij er op een gerichte wijze naar op zoek gaan en er zich vervolgens ook volledig voor inzetten.

De bewering van eiseres dat zij niet bij machte is om zelfs binnen een aantal jaren tot de arbeidsmarkt toe te treden omdat zij de zorg heeft over een zeer jong kind (sic), is niet minder dan een kaakslag aan het adres van alle werkende ouders (van dikwijls nog veel jongere kinderen)!

Z is op dit ogenblik 9 jaar en gaat dus hele dagen naar de lagere school, zodat haar moeder minstens tijdens de schooluren haar verdienvermogen optimaal dient te benutten.

De rechtbank is evenwel niet blind voor het feit dat dit van eiseres, die gedurende vele jaren niet gewerkt heeft, een aanpassing en reorganisatie zal vergen van het leven dat zij tijdens het huwelijk met verweerder gewend is te leiden, zodat zij gedurende een ruime

periode van drie jaar na de voltrekking van de echtscheiding nog een beroep zal mogen doen op de solidariteit van verweerder, zoals trouwens door hemzelf wordt aangeboden.

Rekening houdend met alle elementen eigen aan de zaak, én met de fiscale gevolgen van het betalen respectievelijk ontvangen van een uitkering na echtscheiding, is een maandelijkse onderhoudsuitkering na echtscheiding van 3.000 euro gedurende een periode van driejaar na de voltrekking van de echtscheiding noodzakelijk doch voldoende opdat de aanzienlijke economische terugval die eiseres kent ingevolge de echtscheiding op gepaste wijze zou worden gecompenseerd.

Op grond van de indiciën van welstand in hoofde van verweerder én het door hem geformuleerde aanbod kan aanvaard worden dat de betaling van een maandelijkse onderhoudsuitkering voor eiseres van 3.000 euro gedurende een beperkte termijn van drie jaar de financiële mogelijkheden en draagkracht van verweerder geenszins overstijgt, noch dat dit bedrag méér zou uitmaken dan 1/3e van zijn netto-inkomsten, na aftrek van zijn fiscale en sociale lasten.

De tegeneis tot uitkering na echtscheiding is deels gegrond.

6. DE GERECHTSKOSTEN.

Krachtens art. 1258, lid 2 Ger.W., zoals vervangen door de Wet van 17.11.2009 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek inzake de kostenverdeling onder partijen bij een echtscheidingsprocedure (B.S., 22.01.2010), draagt elke partij de eigen kosten ingeval de echtscheiding wordt uitgesproken op grond van art. 229 §3 B.W., behoudens andersluidende overeenkomst en behoudens een andere beslissing door de rechter rekening houdend met alle omstandigheden van de zaak.

In het concrete geval zijn er geen redenen voorhanden om af te wijken van de algemene regel dat elke partij dient verwezen te worden in de eigen kosten.

De rechtsplegingsvergoedingen worden tussen de partijen omgeslagen met toepassing van art. 1017, alinea 4 Ger.W., gelet op hun hoedanigheid van echtgenoten.

Gelet op de toepassing van de artikelen 2, 30 tot 37 en 41 van de wet van 15.06.1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;

OM DEZE REDENEN,
DE RECHTBANK, Rechtdoende op tegenspraak;

Verklaart de eis tot echtscheiding ontvankelijk en gegrond.

Spreekt de echtscheiding uit op grond van art. 229 §3 B.W. tussen:

X, geboren te [...] (Nederland) op [...] 1954, wonende te [...], eiser;

En:

Y, geboren te [...] (Nederland) op [...] 1970, wonende te [...], verweerster;

Gehuwd voor de ambtenaar van de burgerlijke stand te [...] (Nederland) op 12.12.2000.

Beveelt dat er, na voltrekking der echtscheiding, door het ambt van notaris Jan CLOET, ter standplaats PEER, zal overgegaan worden tot de bewerkingen van verdeling en vereffening van het gemeenschappelijk vermogen en/of onverdeeldheden bestaan hebbende tussen partijen als echtgenoten en tot de vereffening der wederzijdse vergoedingen en machtigt de notaris zo nodig tot veiling van de goederen der partijen over te gaan doch enkel in de hypothese dat een gevoeglijke verdeling in natura of een overname niet mogelijk zouden blijken te zijn.

Zegt voor recht dat de bewerkingen van verdeling en vereffening dienen te gebeuren met toepassing van het Nederlandse recht.

Stelt aan notaris K. SABBE, ter standplaats ACHEL, die gelast wordt de niet-verschijnende of weigerende partijen te vertegenwoordigen en in hun plaats de akten en processen-verbaal te tekenen, en die bevoegd is om de toewijzingen en andere schuldvorderingen in kapitaal en toebehoren te ontvangen, kwijting ervan te geven met of zonder indeplaatsstelling en, ten gevolge van deze betalingen, opheffing te verlenen van elke inschrijving die is of moet worden genomen, van elke overschrijving van bevel en beslag, alsmede van elk verzet indien daartoe grond bestaat.

Legt de kosten van verdeling en vereffening ten laste van de boedels.

Verklaart de tegeneis tot toekenning van een onderhoudsuitkering na echtscheiding ontvankelijk doch slechts in de volgende mate gegrond:

Veroordeelt verweerder op tegeneis tot betaling aan eiseres op tegeneis van een onderhoudsuitkering na echtscheiding van 3.000 euro per maand vanaf de voltrekking van de echtscheiding, haar te betalen gedurende een periode van drie jaar vanaf de totstandkoming van de echtscheiding, telkens vooraf tegen de eerste van elke maand.

Zegt voor recht dat voormeld bedrag jaarlijks zal worden aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen, met toepassing van art. 301 §6 B.W.

Verwijst iedere partij in de eigen gerechtskosten en slaat de rechtsplegingsvergoedingen tussen de echtgenoten om.

Aldus gevonnist en uitgesproken in openbare zitting van de zesde A kamer op het gerechtshof te Hasselt op 27.12.2011 alwaar aanwezig waren:

Mevr. M.C. WILLEMAERS, enige rechter, Mevr. N. BROEKS, griffier.

